KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA DUGOPOLJSKI MASLAČAK ZA RAZDOBLJE OD 2023. DO 2028. GODINE

Dugopolje, rujan 2023.

ŽUPANIJA: SPLITSKO-DALMATINSKA

OPĆINA: Dugopolje

ADRESA: 4. Gardijske brigade

E-MAIL: andrijana.buzov@dvdm.hr

INTERNETSKA STRANICA: www.dvdm.hr

Telefon: 021 470 075

Matični broj: 05727863

OIB: 90209334771

OSNIVAČ: Općina Dugopolje

GODINA OSNIVANJA: 2023.

RAVNATELJICA: Andrijana Buzov

SADRŽAJ

1. DV Dugopoljski maslačak
2. Misija i vizija
   2.1. Etički kodeks
3. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
4. Strategije učenja
5. Kurikulum dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak
   5.1. Implementacija nacionalnog kurikuluma
   5.2. Svrha, vrijednosti i ciljevi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
   5.3. Osnovne smjernice
      5.3.1. Unaprjeđenje i oblikovanje poticajnog prostorno-materijalnog okruženja vrtića
      5.3.2. Stvaranje i unaprjeđivanje poticajnog socijalnog okruženja vrtića
      5.3.3. Usmjerenost na dijete
      5.3.4. Izgradnja kvalitetnih partnerskih odnosa s roditeljima
      5.3.5. Sustavno unaprjeđenje rada odgojitelja
      5.3.6. Praćenje, dokumentiranje i individualno planiranje kao bitan segment rada odgojitelja
6. Programi
   6.1. Redoviti programi
   6.2. Kraći programi
7. Programi i projekti za osnaživanje kompetencija roditelja, djece i odgojitelja
   7.1. CAP program
   7.2. Dan vrtića
8. Profesionalni razvoj stručnih radnika vrtića
9. Suradnja s društvenim čimbenicima
10. Osiguravanje kvalitete, vrednovanje i samovrednovanje

1. DV DUGOPOLJSKI MASLAČAK

DV Dugopoljski maslačak u svom sastavu ima 2 objekta i 9 odgojno obrazovnih skupina: četiri 10 – satna boravka, 3 jasličke skupine, jedan 6 – satni boravak te jedan 5 – satni boravak. Vrtić pohađa ukupno 170 djece.

Dva objekta u kojima se odvija odgojno-obrazovni rad su:

1. Maslačak, 4. gardijske brigade 6
2. Bubamara, Ante Starčevića 4

2. MISIJA I VIZIJA

U skladu s vrijednostima, općim ciljevima i načelima Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, težište odgojno-obrazovnog rada u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju usmjereno je na poticanje cjelovita i zdrava rasta i razvoja, odgoja i obrazovanja djeteta te razvoja svih njegovih potencijala. Kako navodi Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, vizija suvremenog odgoja i obrazovanja u središte procesa stavlja dijete

kojemu sustav odgoja i obrazovanja osigurava najbolje moguće uvjete i podršku za uspješno učenje i cjelovit osobni razvoj. Nastavno na vrijednosti i vizije Strategije, višegodišnja razvojna **misija** i cilj djelovanja DV Dugopoljski maslačak podrazumijeva njegovanje temeljnih vrijednosti nužnih za cjeloviti osobni razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot te za stvaranje društva znanja, kao i vrijednosti koje omogućavaju napredak i održivi razvoj. Kod svih sudionika odgojno - obrazovnog procesa (djece, roditelja, odgojitelja, ravnatelja, stručnih suradnika i ostalih djelatnika) sustavno planiranim aktivnostima nastojat će se u daljnjem radu vrtića razvijati identitet, znanje, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost.

U svrhu kontinuiranog povećanja kvalitete rada, Vrtić nastoji svakog djelatnika potaknuti na izgrađivanje osobne vizije, odnosno njegovog shvaćanja poželjne budućnosti i mogućnosti razvoja Vrtića. Budući da je **vizija** sklop zajedničkih vrijednosti i uvjerenja grupe ljudi koja izrasta iz dinamičnih međusobnih interakcija članova ustanove, možemo i trebamo razlikovati osobnu i zajedničku viziju ustanove. Na temelju osobnih vizija svakog djelatnika kreira se zajednička razvojna vizija koja dovodi do međusobnog usklađivanja akcija odgojitelja s akcijama drugih djelatnika Vrtića. Potreba za kontinuiranim promatranjem, analiziranjem i mijenjanjem odgojno-obrazovne prakse i stalnim stručnim usavršavanjem, stvorila je zajedničku viziju i cilj svih djelatnika- stvaranje zajednice koja uči, ali u suradnji s drugima. To podrazumijeva razvijanje mreže sa suradničkim ustanovama čime bi se omogućila razmjena iskustava, uvid u raznolikost prakse te različiti oblici profesionalne suradnje.

S obzirom na to da razvoj odgojno-obrazovne prakse vrtića treba shvatiti kao kontinuirani proces, važno je naglasiti kako se Vrtić transformira u organizaciju koja neprestano samu sebe organizira i osmišljava pa unapređenje odgojno-obrazovne prakse i razvoj kurikuluma u njemu postaje proces stalne evolucije.

2.1. ETIČKI KODEKS

Implicitna pedagogija tj. individualni vrijednosni sustav odrasle osobe, uz normativni sustav vrijednosti promoviran u određenom sociokulturnom kontekstu, moćno djeluje i određuje ukupnost njegova ponašanja i djelovanja. Analizom sastavnica implicitne pedagogije moguće je dokučiti individualni sustav vrijednosti na kojem se temelji konkretna odgojna praksa kao svojevrsni odgojni stil. Kada se etičnost afirmira kao načelo onda je na njemu utemeljen kodeks ponašanja u stvari anticipirajući čimbenik teorije i prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Etički kodeks predstavlja svojevrsnu potporu razvoju etičke osjetljivost i osobnom

moralnom integritetu i hrabrosti pojedinca da djeluje u skladu s iskazanim implicitnim sustavom vrijednosti.

Etičkim kodeksom Dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak utvrđuju se pravila ponašanja radnika Dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak koja se temelje na normama međunarodnog i unutarnjeg prava kao i normama koje nisu izražene pravnim propisima, a nužne su za etično postupanje, moralnom sustavu i načelima profesionalne etike.

Svi radnici Dječjeg vrtića trebaju se pridržavati Etičkog kodeksa u svome profesionalnom radu, javnom djelovanju prema djeci i roditeljima/starateljima, poslovnim suradnicima, javnim tijelima i institucijama, osnivaču i Ustanovi te u međusobnim odnosima.

Načela Etičkog kodeksa Dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak za uzoran i profesionalan rad su

1. Načelo zakonitosti, profesionalnosti i stručnosti
2. Načelo uvažavanja ljudskih prava
3. Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe
4. Načelo jednakosti i pravednosti
5. Načelo objektivnosti
6. Načelo samostalnosti rada
7. Načelo povjerljivosti, tajnosti i zaštite podataka
8. Načelo transparentnosti, razmjenjivanja informacija i iskustava
9. Načelo poštenja i odgovornosti u radu
10. Načelo mirnog suživota
11. Načelo zaštite osobnog ugleda, struke i ugleda Ustanove

3. NACIONALNI KURIKULUM ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi. Dokument određuje sve bitne kurikularne sastavnice koje se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnoga rada u svim vrtićima u Republici Hrvatskoj. Dokument je utemeljen na znanstvenim i stručnim dosezima hrvatske i svjetske odgojno-obrazovne teorije i prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koji uzima u obzir povijest i tradiciju hrvatskoga obrazovnog identiteta.

Obveza je svakog vrtića da se kontinuirano usklađuje i s nacionalnim zahtjevima koji su sadržani u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje sadrži **polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve**, generirane iz višegodišnjih iskustava razvoja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića u Republici Hrvatskoj i dosega hrvatskih i međunarodnih znanstvenika u području teorije ranog i predškolskog odgoja. Ta polazišta, vrijednosti, načela i ciljevi predstavljaju okosnicu oblikovanja odgojno-obrazovnoga procesa i kurikuluma svakog vrtića, kao i sustava ranog i predškolskog odgoja u cjelini.

Polazišta Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje su postojeći dokumenti, primjeri dobre odgojno-obrazovne prakse u Republici Hrvatskoj i svijetu te znanstvene studije o dosezima svjetske, a posebice hrvatske teorije i prakse u području institucijskoga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Postojeći dokumenti

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi

- Konvencija o pravima djeteta
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije

Primjeri kvalitetne prakse

Prikazani su i opisani u nizu stručnih i znanstvenih publikacija domaćih autora (iskustva vrtića).

Znanstvene studije

Postignuća hrvatske i svjetske teorije i prakse u području institucijskoga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja opisana su u domaćim i svjetskim znanstvenim studijama.

Mnogi od njih publicirani su u sklopu projekta Nove paradigme djetinjstva, u okviru kojeg je nastala istoimena studija koju je moguće sažeti u nekoliko temeljnih postavki:

- Dijete je osobnost već od rođenja i treba ga ozbiljno shvaćati i poštovati
- Dijete nije objekt u odgojnom procesu, već je socijalni subjekt koji participira, konstruira i u velikoj mjeri određuje svoj vlastiti život i razvoj
- Djetinjstvo nije samo pripremna faza za budući život, već je životno razdoblje koje ima svoje vrijednosti i svoju kulturu
- Djetinjstvo je proces socijalne konstrukcije, koji djeca i odrasli zajednički izgrađuju
- Djetinjstvo je proces koji se kontekstualizira uvijek u relaciji s određenim prostorom, vremenom i kulturom (sociokonstruktivizam) te varira s obzirom na različitost uvjeta i kulture u kojima se događa. Stoga, kao što ne postoji univerzalno dijete, ne postoji ni univerzalno djetinjstvo.

Kurikulum Dječjega vrtića Dugopoljski maslačak utemeljen je na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i njime utvrđenim **načelima**, a to su:

- fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću
- partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

Temeljne vrijednosti koje ugrađujemo u ovaj dokument zacrtane su Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, a proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjeloviti osobni razvoj djeteta, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne,

materijalne i prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot te za stvaranje društva znanja i vrijednosti koje će omogućiti napredak i održivi razvoj. Te **vrijednosti** su:

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost

Na isti način Kurikulum Dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak usmjeren je ka ostvarivanju **ciljeva** zacrtanih Nacionalnim kurikulumom:

- osiguravanje dobrobiti za dijete (osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit, obrazovna dobrobit, socijalna dobrobit)
- cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija.

4. STRATEGIJE UČENJA

Odgojno- obrazovne ishode utvrđuju odgojitelji i stručni suradnici, vodeći računa o potrebama djece (tjelesnim, emocionalnim, spoznajnim, socijalnim, komunikacijskim i dr.) i njihovim individualnim potencijalima. Ishodi se odnose na razvoj temeljnih kompetencija: znanja, vještina, stavova, kreativnosti, inovativnosti, kritičkog mišljenja, inicijativnosti, estetskog vrednovanja, odgovornosti, odnosa prema sebi, drugima i okruženju. Pritom je igra osnovni model učenja i temelj cjelovitog razvoja djeteta.

Otvorenim didaktičko-metodičkim sustavom, djeci i djelatnicima u odgoju i obrazovanju omogućena je sloboda u izboru sadržaja, metoda i oblika rada, što je preduvjet razvoja kreativnog mišljenja, autonomije i odgovornosti. Zadaća je odraslih pružati odgovarajuće poticaje i inicijativu za suradničko učenje. Način na koji se ono kod djece potiče jest konstantno stvaranje primjerenog i poticajima bogatog okruženja. Velika se važnost također pridaje stimulirajućem socijalnom okruženju u kojem prevladavaju pozitivne društvene interakcije i

međusobno povjerenje. Takvo je okruženje presudno za razvoj socijalnih vještina i kompetencija djece.

Odgojitelji podržavaju suradničko učenje posebnim strategijama podrške, stvarajući kvalitetan prostorno-materijalni, vremenski i socijalno-emocionalni kontekst, vodeći računa o suvremenim dosezima teorije i prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Posebna se pozornost pridaje konceptu u kojem dijete u procesu aktivnog učenja samo inicira aktivnosti slijedeći vlastite interese, samo bira materijale i odlučuje što će s njima činiti, bira prostor za igru, partnere u igri itd. U procesu aktivnog istraživanja materijala dijete ima izravno iskustvo manipuliranja, preoblikovanja i kombiniranja, koristi se svim osjetilima, provjerava zaključke do kojih je došlo prethodnim iskustvima, postupno uči verbalizirati svoje iskustvo.

Strategije podrške ostvaruju se u različitim kontekstima:

a) Prostorno-materijalni kontekst:

Bogato i poticajno prostorno-materijalno okruženje omogućuje slobodan izbor aktivnosti djeci različitih interesa i razvojnih razina te međusobno stupanje u interakciju. Odgojitelj organizira prostor za igru djece u jasno prepoznatljive centre aktivnosti koji su djeci privlačni i ugodni za boravak te daju osjećaj topline i sigurnosti. Materijali za igru raspoloživi su i dostupni u dovoljnim količinama, primjereni razvojnim kompetencijama i interesima djece, sigurni, uredni i estetski vrijedni. Pravilno strukturiran prostor svojim rasporedom centara aktivnosti djeci omogućuje brojne socijalne interakcije u manjim ili većim grupama, ali istovremeno nudi priliku za osamljivanje i samostalnu aktivnost djeteta, ukoliko ono to želi. Bogatom ponudom konkretnih i djetetu zanimljivih materijala potiče se aktivno konstruiranje znanja, tj. učenje činjenjem. Raznovrsnost, dostupnost, količina i način ponude materijala promovira neovisnost i autonomiju učenja djeteta.

b) Vremenski kontekst:

Organizacija vremenskog konteksta je fleksibilna, u smislu usklađivanja djetetovih potreba, interesa, njegovog biološkog ritma i rutine koju zahtjeva organizacija rada u vrtiću. U promišljanju vremenskog konteksta osnovno je načelo da svaki trenutak življenja djeteta u vrtiću ima jednaku važnost i jednak odgojno-obrazovni potencijal.

c) Komunikacijski kontekst:

U svrhu poticanja socijalno-emocionalnog razvoja, kao temelja razvoja kompetentnog djeteta, odgojitelj razvija i njeguje komunikaciju s djetetom vođenu empatijom, razumijevanjem i

podrškom. Na taj način slijedi djetetove individualne potrebe i inicijativu. Odgojitelj je djetetu kontinuirano emocionalno dostupan, komunicira s njim na način da mu pruža osjećaj ohrabrenja i podrške, prijateljstva, po potrebi utjehe, razvijajući osjećaje bliskosti i privrženosti, promatrajući i prateći djetetovo ponašanje, njegovu verbalnu i neverbalnu komunikaciju. Djetetovu prirodnu potrebu da istražuje, upoznaje i razumije vlastito okruženje, odgojitelj podržava svojom zainteresiranošću, entuzijazmom i oduševljenjem. To čini i verbaliziranjem djetetovih postupaka, postavljanjem otvorenih i poticajnih pitanja te dijeljenjem optimističnih opažanja o svemu u okruženju. Pokazujući poštovanje i radosno zanimanje za sve ono što kod djeteta izaziva divljenje i čuđenje, odgojitelj stvara temelj za razvoj mašte i stjecanje novih spoznaja i iskustava.

d) Socijalno-emocionalni kontekst:

Razvijajući djetetove vještine prepoznavanja emocija kod sebe i drugih, njihovog imenovanja i razumijevanja, odgojitelji osiguravaju okruženje u kojem djeca na siguran i prihvatljiv način mogu izraziti svoje emocije te interakcijom s odraslima i vršnjacima postupno razvijati sposobnost za regulaciju i upravljanje vlastitim emocijama.

S obzirom na važnost samoregulacije ponašanja, odgojitelj usmjerava, i prema potrebi modificira ponašanje djeteta, osiguravajući uvjete za stvaranje primjerenih oblika interakcije u odgojnoj skupini, dajući jasne upute, objašnjavajući posljedice pojedinih oblika ponašanja, dogovarajući jasna pravila te dajući jasne povratne informacije.

5. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA DUGOPOLJSKI MASLAČAK

5.1. IMPLEMENTACIJA NACIONALNOG KURIKULUMA

Kurikulum vrtića je odgojno-obrazovna koncepcija koja se zajednički razvija, tj. sukonstruira u određenome vrtiću i koja korespondira s kvalitetom uvjeta (fizičkog i socijalnog okruženja) za življenje, učenje i odgoj djece u njemu. Kurikulum vrtića podrazumijeva ukupnost odgojno-obrazovnih interakcija u sklopu fizičkog i socijalnog okruženja vrtića, koja uključuje djecu i odrasle. Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju tj. način provedbe Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. Kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst tj. njezinu kulturu te kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikuluma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura), koji se kontinuirano propituju i unaprjeđuju. Ostvarivanje kvalitetnog kurikuluma vrtića podrazumijeva stvaranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta.

5.2. SVRHA, VRIJEDNOST I CILJEVI RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Temeljna uloga predškolskog odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja, te posredno doprinos kvaliteti njegovog obiteljskog života. Svrha je predškolskog odgoja i obrazovanja osigurati optimalne uvjete koji pružaju jednake razvojne mogućnosti i jamče razvoj svih sposobnosti svakog pojedinog djeteta.

Vrijednosti predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i temelj odgojno-obrazovnog sustava od predškolske dobi do završetka djetetova školovanja. One usmjeravaju djelovanje ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti, u skladu s time kakvo se društvo i kakvu djecu želi razviti. (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014.)

U Dječjem vrtiću Dugopoljski maslačak unaprjeđujemo vrijednosti koje u odgojno-obrazovnom radu potiču intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece:

Znanje

- Omogućujemo djetetu razumijevanje i kritičko promišljanje svega što ga okružuje, snalaženje u novim situacijama, te uspjeh u kasnijim etapama obrazovanja.
- Dijete znanje stječe aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački potencijal.
- Djetetu omogućujemo radost otkrivanja i učenja kroz igru i druge zanimljive aktivnosti.

Humanizam i tolerancija

- Potičemo razvoj senzibiliteta djece za potrebe drugih, prihvaćanje drugih i shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima.
- Odgojno-obrazovni pristup temelji se na suosjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i osposobljavanju djeteta za razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti, te prava, obveza i odgovornosti drugih.
- S ciljem inkluzivnog odgoja i obrazovanja, poštujemo i prihvaćamo različitosti djece.

Identitet

- Kroz aktivnosti izgrađujemo osobni, kulturni i nacionalni identitet djeteta.
- Osnažujemo dijete da bude dosljedno samo sebi, razvija samopoštovanje, stvara pozitivnu sliku o sebi, te izgrađuje osjećaj sigurnosti u susretu s novim ljudima i iskustvima u užem i širem socijalnom okruženju.
- Prihvaćamo individualne posebnosti svakog djeteta.

Odgovornost

- Potičemo djecu na odgovornost prema prirodi, prema sebi samima i drugima.
- Djeci omogućavamo slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera, prostora i načina oblikovanja aktivnosti, te ih potičemo da uče preuzimati odgovornost za svoje izbore.
- Razvoj odgovornosti kod djeteta potičemo samoprocjenom vlastitog djelovanja, mišljenja i učenja.

Autonomija

- Kod djece potičemo razvoj samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja.
- U oblikovanju vlastitih aktivnosti potičemo inicijativnost i samoorganizaciju djeteta.
- Potičemo dijete na donošenje odluka, ostvarivanje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja.

Kreativnost

- Potičemo i razvijamo prirodnu kreativnost djeteta različitim oblicima izražavanja i stvaranja.
- Potičemo razvoj divergentnog mišljenja djeteta u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji.

Ističemo dva osnovna cilja kojima kao odgojno- obrazovna ustanova težimo:

1. *Osigurati dobrobit za dijete.*

   Osigurati dobrobiti za dijete je proces kojim se integrira zdravo i uspješno intelektualno funkcioniranje, te pozitivni socijalni odnosi u kvalitetnom okruženju vrtića. Planiranje odgojno-obrazovnog rada ima svoje pedagoško, didaktičko i psihološko utemeljenje, a uključuje:

- osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit,
- obrazovnu dobrobit,
- socijalnu dobrobit.

2. *Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta, te razvoj kompetencija.*

   Postizanje cilja cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta te razvoj njegovih kompetencija temeljimo na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegovog učenje vrtiću.

U Dječjem vrtiću Dugopoljski maslačak potiču se i osnažuju temeljne kompetencije za cjeloživotno učenje koje je identificirala i profilirala Europska komisija, a koje su dio obrazovne politike Republike Hrvatske i Nacionalnog okvirnog kurikuluma:

- Komunikacija na materinskom jeziku
- Komunikacija na stranim jezicima
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
- Digitalna kompetencija
- Učiti kako učiti
- Socijalna i građanska kompetencija
- Inicijativnost i poduzetnost
- Kulturna svijest i izražavanje
- Motorička kompetencija

5.3. OSNOVNE SMJERNICE

5.3.1. Unaprjeđenje i oblikovanje poticajnog prostorno-materijalnog okruženja vrtića

- Organiziranje prostorno-materijalnog okruženja na način da osigurava bogatstvo i materijale koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema te omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimantiranje, te konstruiranje znanja i razumijevanja
- Organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- Izmjena i reorganizacija prostorno-materijalnog okruženja ovisno o željama, prijedlozima i interesima djece čime se promovira neovisnost i autonomija učenja
- Bogata ponuda raznovrsnih, razvojno-primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju i sukonstrukciju znanja (obogaćivanje centara materijalima izrađenim u suradnji s djecom)
- Omogućiti djeci svakodnevnu interakciju s različitim sadržajima učenja (npr. glazbenim, jezičnim, matematičkim, prirodoslovnim i drugim) koji za njega imaju istraživački karakter
- Omogućiti djeci istraživanje različitih logičkih, matematičkih i fizikalnih fenomena i pojava, istraživanje prirode, zvukova, tonova, melodija, glazbe i pokreta, istraživanje različitih likovnih tehnika te različitih mogućnosti njihova korištenja i sl.
- Osigurati multisenzorično okruženje koje će djecu pozivati na istraživanje i angažiranje različitih senzoričnih modaliteta (istraživanje mirisa, tekstura, zvukova, tonova, melodija, pokreta i sl.)
- Vanjski prostor vrtića organizirati na način da bude u funkciji integriranog učenja, da potiče razvoj motoričkih sposobnosti, te kod djece razvija navike zdravog življenja
- Svakodnevno promišljati i osigurati različite materijale i igre na vanjskom prostoru s ciljem što raznovrsnijeg izražavanja, istraživanja i konstruiranja
- Održavanje i njegovanje estetskog uređenja vrtića
- Organizacija ugodnog prostorno-materijalnog okruženja koji više nalikuje obiteljskom.

5.3.2. Stvaranje i unaprjeđivanje poticajnog socijalnog okruženja vrtića

- Međusobno poštovanje i ostvarivanje recipročne komunikacije svih sudionika odgojno obrazovnog procesa
- Na svim socijalnim razinama vrtića razviti suradničke i partnerske odnose
- Razvijati i njegovati oblik zajedničkog življenja koji vodi autonomiji i emancipaciji djece, odgajatelja i ostalih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa
- Stvarati atmosferu u kojoj se poštuju prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- Kod djece poticati sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- Pomoći djetetu da razvije kvalitetne odnose s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- Osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- Preuzimanje osobne i zajedničke odgovornosti svih subjekata za sam tijek, ali i za krajnji ishod institucijskog odgoja i obrazovanja: sretno, kompetentno i samopouzdano dijete, osposobljeno za preuzimanje inicijative, zauzimanje za sebe i odgovorno ponašanje prema sebi i drugima
- Prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva
- Omogućiti svakodnevnu interakciju i zajedničku igru djece različitih mogućnosti, sposobnosti, kronološke dobi i djece iz različitih odgojnih skupina
- Osigurati fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba (primjerice, planiranje poticaja i organizacija aktivnosti za djecu koja u vrijeme poslijepodnevnog odmora nemaju potrebu za snom)
- Organizacija aktivnosti koje djecu potiču na međusobno raspravljanje, pregovaranje i dogovaranje kao poticaj za suradničko učenje djece, odnosno zajedničke izgradnje njihova razumijevanja i znanja
- Poticati razvoj kvalitetnog govorno-komunikacijskog konteksta s obzirom da djeca jezik (materinski i strani) uče aktivnim sudjelovanjem u bogatom jezično-komunikacijskom kontekstu (okruženju)
- Osposobljavanje i osvještavanje odgojitelja za bolje slušanje i razumijevanje djece i bliskije povezivanje s njima

5.3.3. Usmjerenost na dijete

- Osigurati sigurnost svakog djeteta u vrtiću
- Poticati kod djeteta razvoj samopouzdanja i samopoštovanja
- Razvijati kod djece sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- Poticati kod djece razvoj sljedećih kompetencija:
- Samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
- Usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžbi pomoću kojih dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore
- Stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)
- Osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) – mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- Sposobnost odgovornog ponašanja u materijalnom i socijalnom okruženju

5.3.4. Izgradnja kvalitetnih partnerskih odnosa s roditeljima

Partnerstvo, suradnja i komunikacija roditelja, odnosno skrbnika djece s odgojiteljima i stručnim suradnicima u vrtiću propisana je Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Kvalitetna, iskrena i otvorena komunikacija pridonosi povezivanju i povjerenju između dvaju važnih faktora u životu djece, između njihove obitelji i vrtića. Osim toga, dvosmjerna komunikacija smatra se učinkovitim alatom za postizanje napretka u razvoju djeteta tijekom samog odgojno-obrazovnog procesa.

Suradnja s roditeljima za vrtić je od iznimne važnosti jer su roditelji prva i najvažnija instanca u razvoju djeteta. Stoga je neophodno intenzivirati i produbiti kvalitetu komunikacije kako bi se postigla veća međusobna koordiniranost u odgojnim utjecajima, te postigla odgojna usklađenost. Suradnja kakvu smo prije poznavali- suradnja samo putem roditeljskih sastanaka, individualnih konzultacija, prigodnih ili tematskih radionica, druženja i priredbi djece, omogućavala je samo jednosmjeran odnos koji je najčešće potaknut od strane ustanove prema roditeljima. Takvi oblici suradnje pokazali su da ne mogu u potpunosti i kvalitetno zadovoljiti potrebe roditelja, stoga je potrebno promišljati o novim načinima uspostavljanja kvalitetnijih odnosa. Partnerstvo s roditeljima nameće se kao prihvatljiv oblik uspostavljanja kvalitetnih i

uvažavajućih odnosa ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, zbog toga što osim zajedničke uključenosti i ravnopravnosti sudionici dijele i odgovornost za postizanje zajedničkog cilja.

Suradnja i poticanje partnerskog odnosa s roditeljima u Vrtiću odvija se na nekoliko nivoa:

- Suradnja putem e-maila

Roditelji će redovito tijekom pedagoške godine putem e-maila dobivati važnije informacije koje se tiču organizacije odgojno-obrazovnog rada te sve važnije obavijesti.

- Redoviti sastanci s roditeljima djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama s ciljem prezentiranja Individualiziranog odgojno-obrazovnog plana

Sastanci se održavaju svaka tri mjeseca, odnosno po isteku IOOP-a, a prije pokretanja novog, kako bi se roditelje upoznalo s postignućima kod djeteta te kako bi im se prezentirali novi ciljevi i zadatci. U izradi IOOP-a sudjeluje cijeli stručni tim Vrtića te odgojitelji koji skrbe o djetetu s posebnim potrebama.

- Savjetovalište za roditelje

Roditeljima su dostupne bitne informacije od strane stručnog tima vrtića (pedagog, zdravstveni voditelj) vezane uz rast i razvoj djece, poteškoće u razvoju djeteta, pripremu djeteta za polazak u vrtić i školu, ustroj i rad vrtića (planovi i programi, modeli rada...)

- Individualni razgovori/savjetovanja s odgojiteljima

Svaki roditelj ima mogućnost dogovora individualnog sastanka s odgojiteljem u svrhu informiranja o djetetovu razvoju i napretku.

- Uključenost roditelja u odgojno obrazovni proces

U skladu s načelima suvremenih odgojno-obrazovnih programa, važno je da roditelji budu partneri i aktivni sudionici u provođenju odgojno-obrazovnog rada. Uključenost roditelja u odgojno-obrazovni rad ostvaruje se putem različitih aktivnosti: pomoć roditelja prilikom realizacije različitih projekata (uključenost u razradi projekta, aktivno sudjelovanje u projektnim aktivnostima, predlaganje novih ideja i smjernica za buduće projekte), sudjelovanje roditelja u organizaciji i provođenju različitih manifestacija i svečanosti na nivou ustanove, posjet roditelju na njegovom radnom mjestu – predstavljanje zanimanja, pomoć roditelja pri organizaciji posjeta pojedinim institucijama ili interesantnim lokacijama u okruženju Vrtića, uključenost roditelja prilikom osmišljavanja i obogaćivanja prostorno-materijalnog okruženja (donošenje raznovrsnog materijala, adaptacija namještaja i prostora, izrada didaktičkog i drugog materijala u suradnji s odgojiteljima i drugim roditeljima)

- Roditeljski sastanci

Roditeljski se sastanci održavaju redovito tijekom godine u organizaciji odgojitelja kako bi roditelji dobili odgovarajuće informacije o programu rada DV Maslačak – Dugopolje, o organizaciji različitih aktivnosti unutar i izvan vrtića, specifičnostima pojedinih aktivnosti i sl. U sklopu roditeljskih sastanaka prikazuje se foto i video-materijal aktivnosti koje se redovito provode u odgojnim skupinama u svrhu praćenja i vrednovanja ostvarivanja programa i postignuća djece.

- Predavanja i radionice za roditelje

Predavanja i radionice za roditelje održavaju se u organizaciji odgojitelja i stručne službe Vrtića (u suradnji s odgojiteljima). Teme predavanja i radionica osmišljavaju se u svrhu informiranja, edukacije i pružanja podrške roditeljima, a neke od njih su: poteškoće adaptacijskog razdoblja, priprema djeteta za školu, razvojno primjerene igre i aktivnosti za djecu rane dobi, teme koje se odnose na zdravstvene probleme djece, područje prehrane i tjelesne aktivnosti, upoznavanje roditelja s različitim oblicima jezično-govornih teškoća, jačanje roditeljskih kompetencija u odgoju djece i sl.

- Roditeljski kutić

Kutić je osmišljen za izlaganje različitih obavijesti, ali i članaka s aktualnim i/ili korisnim i zanimljivim temama.

- Brošure i letci

Brošure i letci namijenjeni roditeljima sadržavaju sažete i jasne informacije o određenim temama uz telefonske brojeve članova stručne službe kako bi roditelj prema potrebi mogao zatražiti daljnje savjetovanje.

- Ankete i upitnici za roditelje

Podatci dobiveni ovim putem odgojiteljima i članovima stručne službe predstavljaju značajan uvid u kvalitetu partnerskih odnosa te vrijedan način unutarnjeg vrednovanja odgojno-obrazovnog procesa Vrtića.

- Anonimna kutija

U ovakvoj kutiji roditelji koji žele ostati anonimni mogu svakodnevno ostavljati svoje sugestije, pohvale pa i kritike koje se odnose na rad odgojitelja, članova stručne službe i ostalih djelatnika Vrtića, u svrhu poboljšanja kvalitete odgojno-obrazovnog rada.

- E-portfolio

E-portfolio je digitalni spremnik za sve vrste sadržaja koji je dizajniran na način koji podržava različite pedagoške procese i načine praćenja i vrednovanja napretka djeteta. [1] Može biti izrađen pomoću različitih digitalnih alata (Mahara, One Note, Evernote, Wakelet i sl.) koji omogućava pohranu radova, foto i video zapisa te razmjenu informacija između Vrtića i

roditelja. Korištenje e-portfolija u velikoj mjeri odgojiteljima pomaže u jačanju komunikacije između vrtića i obitelji i u razmjeni informacija o dječjem učenju, a roditelji uz pomoć e-portfolija značajno bolje razumiju ono što djeca rade i uče dok su u vrtiću.

5.3.5. Sustavno unaprjeđenje rada odgojitelja

- Osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- Razvijanje što kvalitetnijeg vrtića (odgojno-obrazovnog procesa)
- Projektna metoda rada s djecom (pokretanje projekata po interesu djece u jasličkim i vrtićkim skupinama, praćenje i dokumentiranje projekata, prezentacija projekta djeci, roditeljima i široj zajednici)
- Razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama
- Razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- Razvijanje refleksivne prakse
- Proklamiranje humanih vrijednosti

5.3.6. Praćenje, dokumentiranje i individualno planiranje kao bitan segment rada odgojitelja

- Razvoj različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece i odgojnog procesa u cilju razumijevanja djeteta
- Timska planiranja odgojitelja i stručnih suradnika u svrhu dogovaranja daljnjih smjernica rada i pokretanja projekata
- Zapisi dostupni djeci, npr. fotografije djece u aktivnostima u centrima, videozapisi, tekstualni zapisi djece i odgojitelja i sl. s ciljem prisjećanja djece na protekle aktivnosti, poticanja suradnje i učenja te razvoj projekata temeljenih na interesu djece
- Prezentacija rada skupina i procesa učenja djece kroz dokumentaciju (fotografije, izjave, dječji radovi) u zajedničkim prostorima (hodnici, međuprostori)

6. PROGRAMI

6.1. Redovni programi

Odgojno-obrazovni rad s djecom predškolske dobi ostvaruje se u različitim primarnim (redovitim) programima. Redoviti programi odgojno-obrazovnog rada realizirat će se u različitim vrstama boravka djece.

S aspekta dobi djeteta, jasličke skupine su mješovite i obuhvaćaju djecu od navršene godine dana do 3. godine. Vrtićke skupine su također mješovite i obuhvaćaju djecu od navršene treće godine života do polaska u osnovnu školu.

VRSTA PROGRAMA	BROJ ODGOJNIH SKUPINA
10- satni jaslički program	3
10- satni vrtićki program	4
6- satni vrtićki program	1
5- satni vrtićki program	1
UKUPNO	9

Radno vrijeme vrtića prema vrsti programa:

a) 10 – satni program: od 6.00 – 16.00

b) 6 – satni program: od 7.00 – 13.00

c) 5 – satni poslijepodnevni program: od 13.30 – 18.30

6.2. Kraći programi

Pored redovitih programa otvara se prostor i za realizaciju kraćih programa. Svi kraći programi integrirani su u redovan odgojno-obrazovni rad. U narednom periodu planira se realizacija nekoliko programa:

Program predškole

Program predškole organizira se za djecu koja nisu uključena u redoviti odgojno-obrazovni program, a u godini su pred polazak u školu. Planira se i oblikuje tematski, cjelovito, a ne parcelizirano (kao međusobno nepovezane aktivnosti, izdvojena područja učenja, uvježbavanja posebnih vještina i sl.). Aktivnosti detaljno razrađuje odgojitelj uvažavajući specifičnost skupine i pojedinog djeteta.

Obilježja programa i cilj

Osigurati okružje (prostor, oprema, skupina vršnjaka, odrasle osobe, zbivanja, djelatnosti) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razviti svoje potencijale (tjelesne, osjećajne, izražajne i spoznajne mogućnosti) te kroz zadovoljenje djetetovih aktualnih interesa steći znanja, vještine i navike (u skladu s karakteristikama njegove dobi i osobnim karakteristikama) koje će mu pružiti sigurnost nužnu za savladavanje školskog programa i djelovanje u promijenjenim životnim uvjetima.

Programom se određuju zadaće (trajne, razvojne i posebne) i sadržaji odgojno – obrazovnog rada.

Namjena

Predškola je namijenjena djeci u godini prije polaska u školu.

Nositelji

Program s djecom ostvaruju odgajatelji.

Vrijeme ostvarivanja

Od 1. listopada do 1. lipnja za predškolu integriranu u redoviti program / od 1. veljače do 1. lipnja za djecu koja nisu polaznici vrtića (ukupno 250 sati godišnje).

Predviđene aktivnosti

1. Adaptacija – upoznavanje, predstavljanje odgojitelja i djece, upoznavanje prostora, odgojitelja- roditelja, uključivanje djeteta u skupinu, poštivanje dnevnog ritma i pravila skupine

2. Usvajanje socijalnih vještina i kulturno-higijenskih navika – ovladavanje uljudbenim ponašanjem, pomaganje drugima, suosjećanje, tolerancija, empatija, razumijevanje i uvažavanje različitosti, suradnja, nenasilno rješavanje sukoba i dr.

3. Djetetovo okruženje – obitelj, uža i šira društvena zajednica – obitelj (uloga majke, uloga oca, ukazivati na važnost obitelji), uloga prijatelja, prepoznavanje mjesta stanovanja, odlazak u kazalište, posjet osnovnoj školi, posjet učitelja vrtiću, kraći izleti i dr.

4. Zajednica živih bića – životinje, biljke, kućni ljubimci, seosko gospodarstvo, povrtnjak, gradsko okružje, specifičnosti, razlike, vode, more, rijeke, obala, ...velike ljudske zajednice i sl.

5. Komunikacija i informacije – važni telefonski brojevi koje je potrebno znati, radio, televizija, računalo i dr.

6. Promet i prometna kultura – promet (snalaženje, orijentacija u kretanju prometnicama, poznavanje ulica u područjima kretanja, posjet prometnog policajca vrtiću, prepoznavanje osnovnih prometnih znakova, semafor, savladavanje prijelaza preko ceste i puta do škole)

7. Izražavanje, stvaranje – prepričavanje i izmišljanje priča, bajki, basni; likovno izražavanje, scensko izražavanje i oblikovanje (korištenje različitih vrsta lutki), poticanje dječje kreativnosti i dr.

8. Njegovanje kulturne baštine – odlazak u kazalište, muzej, obilježavanje važnih datuma i blagdana i dr.

U skladu sa zakonskim obvezama roditelja da djecu koja nisu obuhvaćena institucionalnim predškolskim odgojno-obrazovnim sustavom, u godini pred polazak u školu prijave u Program predškole, u dogovoru s osnivačem pronaći ćemo odgovarajuće načine i modele realizacije ovog skraćenog edukativnog programa za djecu. Odgojiteljice koje budu radile u Programu predškole dobit će osnovne smjernice za rad i bit će detaljno upoznate s Planom i programom.

Način vrednovanja

Vrednovanje i dokumentiranje programa vrše odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelj. Načini provođenja vrednovanja:

- Vođenjem pedagoške dokumentacije odgojne skupine: dnevne, tjedne i tromjesečne evaluacije
- Dokumentiranjem postignuća djece: korištenjem foto i video zapisa, anegdotskih bilješki, dječjih radova, skala procjene
- Upitnicima za roditelje
- Redovitim analizama prakse na temelju dokumentacije

Izleti djece

U planu su jednodnevni i višednevni izleti s djecom tijekom pedagoške godine, ovisno o mogućnostima obzirom na epidemiološke mjere. Izleti će se planirati u suradnji s roditeljima i to na temelju interesa djece, specifičnosti odgojne skupine te organizacijskih mogućnosti unutar Vrtića. Tijekom pripreme izleta, odgojitelji će prikupiti potrebne suglasnosti roditelja, dok će Vrtić, u slučaju potrebe, ishoditi dodatne suglasnosti od nadležnih tijela.

Kazališne predstave

Na temelju letaka i promotivnih materijala odabrat će se primjerene predstave za ovu pedagošku godinu.

Djeca s teškoćama u razvoju

Zbog povećanog broja djece s teškoćama u razvoju koja su uključena u redovan odgojno – obrazovni program, pokazala se potreba zapošljavanja osobnih pomagača za individualan rad

s pojedinom djecom. Osobni pomagač se dodjeljuje onom djetetu za kojeg je stručni tim Vrtića procijenio da mu je potreban. Svi osobni pomagači rade na određeno vrijeme. Njihova temeljna zadaća je usmjeravanje djeteta s teškoćama u interakciju s ostalom djecom u skupini, odnosno razvijanje njegovih socijalnih vještina. To se odnosi na pružanje pomoći u komunikaciji s drugom djecom, preusmjeravanje nepoželjnog djetetova ponašanja u poželjno, postupno uključivanje u igru s drugom djecom. Osim toga, pomažu djetetu u izvođenju tjelesnih aktivnosti ili prilikom grafomotoričkih vježbi. Svoj rad temelje na individualiziranom odgojno – obrazovnom planu. IOOP je za svako dijete izradio stručni tim Vrtića u suradnji s odgojiteljima i osobnim pomagačem. Za djecu koja imaju manje poteškoće nije potreban osobni pomagač, stoga svaki odgojitelj u suradnji sa stručnim timom i roditeljima osmišljava i realizira različite aktivnosti. Zadaće odgojitelja odnose se na:

- ostvarivanje suradnje s roditeljima i članovima stručnog tima,
- sudjelovanje u izradi IOOP-a,
- provođenje aktivnosti za ostvarivanje postavljenih ciljeva koji proizlaze iz IOOP-a,
- svakodnevno praćenje i dokumentiranje djetetova napretka.

Stručni tim Vrtića svojom podrškom, smjernicama i savjetima pomaže odgojitelju u radu s djecom s teškoćama i njihovim roditeljima. Također, odgojiteljima osigurava i stručno usavršavanje na način da se redovito održavaju refleksije u manjim skupinama. Osim toga, odgojitelji se upućuju i na seminare van ustanove te se usmjeravaju na proučavanje stručne literature na temu različitih poteškoća u razvoju djece.

7. PROGRAMI I PROJEKTI ZA OSNAŽIVANJE KOMPETENCIJA RODITELJA, DJECE I ODGOJITELJA

7.1. CAP program

CAP (Child Assault Prevention) program specijalizirani je program prevencije zlostavljanja djece namijenjen djeci predškolske dobi. U našoj ustanovi CAP program provodit će se od pedagoške godine 2023./24. CAP program primarne prevencije zlostavljanja osnažuje djecu u sprječavanju napada od strane vršnjaka, napada nepoznate osobe (otmica) i napada od strane poznate odrasle osobe. Program uključuje edukaciju zaposlenika, predavanje za roditelje te radionice za djecu.

CAP tim:

Marijana Vrdoljak, pedagoginja

Nikolina Petričević, odgojiteljica

Vjerica Plazibat, odgojiteljica

7.2. Dan vrtića

Dan vrtića obilježava se svake godine u travnju te se njime obilježava godišnjica osnutka ustanove. Dan vrtića posvećen je suradnji svih sudionika odgojno- obrazovnog procesa: djece, roditelja, odgojitelja i lokalne zajednice. Prigodnim aktivnostima (sportskim, kulturnim i edukativnim) potiče se aktivno uključivanje roditelja i lokalne zajednice u neposredni odgojno-obrazovni proces, što u konačnici povećava kvalitetu istoga.

8. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA

Prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, briga o postizanju i održavanju kvalitete okruženja dječjeg vrtića predstavlja temeljni preduvjet kvalitete cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa, stoga je permanentno stručno usavršavanje djelatnika obveza i nužnost.

Područja stručnog usavršavanja djelatnika bit će razvoj i poboljšanje digitalnih, jezičnih, komunikacijskih, interpersonalnih i intrapersonalnih kompetencija odgojitelja i stručnih suradnika. U ovoj će se pedagoškoj godini fokus stručnog usavršavanja djelatnika posebno usmjeriti na uvođenje inovacija, novih pedagoških metoda, kao i razvoj digitalnih kompetencija i korištenje različitih interaktivnih medija u pedagoškom radu, a s ciljem građenja identiteta

ustanove koja provodi međunarodne aktivnosti, stvara nove programe, gradi mrežu suradnje i razmjene znanja na više razina.

Nositelji programa bit će kontinuirano uključeni u redovite programe edukacije za djelatnike predškolskog odgoja i obrazovanja, sa stalnom motivacijom za daljnje učenje, pedagoško-psihološko i didaktički-metodičko cjeloživotno obrazovanje u skladu sa zakonskim propisima i potrebama struke.

Stručno usavršavanje izvan ustanove

Svi odgojno-obrazovni, ali i ostali djelatnici Vrtića, redovito će se stručno usavršavati, i to sudjelovanjem na stručnim skupovima, konferencijama, radionicama, kongresima, predavanjima, seminarima i sl. Riječ je o edukacijama u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, Ministarstva znanosti i obrazovanja, različitih društava, udruga, institucija i dr.

9. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Kvalitetu i perspektivu razvoja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma vrtića određuje i njegova „otvorenost" prema van, koja uključuje spremnost na uspostavljanje suradničkih odnosa djelatnika s obiteljima djece, drugim vrtićima i ostalim relevantnim institucijama te spremnost na povezivanje sa sustručnjacima i svim važnim tijelima lokalne zajednice. Svijest djelatnika vrtića o važnosti povezivanja sa širim društvenim kontekstom posebno je važna kako bi vrtić mogao kvalitetno funkcionirati u sklopu šire socijalne zajednice.

Rad vrtića obogaćen je suradnjom s određenim vanjskim ustanovama. Suradnja s vanjskim ustanovama može biti vezana uz sadržaje za obogaćivanje života djece ili aktivnosti koje se provode u Vrtiću, za posebne interese ili područja darovitosti djeteta, ali i za određene poslove koji zahtijevaju pomoć osposobljenih stručnjaka za specifična područja. To su:

1. Nastavni zavod za javno zdravstvo SDŽ,
2. Filozofski fakultet u Splitu; Odsjek za pedagogiju; Odsjek za rani i predškolski odgoj
3. Narodna knjižnica u Dugopolju
4. KUD Pleter
5. Kazališne kuće s područja Republike Hrvatske
6. Centar za socijalnu skrb u Solinu i Splitu
7. Dom zdravlja Solin
8. Župni ured Dugopolje

13. Udruga DAR

14. Osnovne škole s područja općine Dugopolja i okolice

15. MUP (radi otkrivanja i preventivnog djelovanja u svezi nasilja nad djecom u obitelji)

16. DVD Dugopolje, Dugopolje

17. Sportski klubovi i dr.

Suradnja s drugim ustanovama može obuhvaćati sudjelovanje na brojnim edukacijama koje organiziraju različite ustanove kao i ostvarivanje međusobne suradnje s drugim dječjim vrtićima. Različiti oblici suradnje s drugim vrtićima (primjerice, sudjelovanje u provedbi zajedničkih projekata, zajedničke edukacije i sl.) omogućavaju odgojiteljima stjecanje novih dragocjenih iskustava, usvajanje novih spoznaja te razvoj vještina koje mogu implementirati u svoj odgojno-obrazovni rad. Svaka ostvarena suradnja s nekom drugom ustanovom obogaćuje odgojitelja u profesionalnom smislu i doprinosi jačanju njegovih stručnih kompetencija, a djetetu donosi nova iskustva koja imaju pozitivan učinak na razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina.

10. OSIGURAVANJE KVALITETE, VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE

Jedna od temeljnih namjera Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije na području ranog i predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja jest omogućiti transformaciju odgojno-obrazovnih ustanova u organizacije koje kontinuirano i odgovorno skrbe o svojoj kvaliteti i razvoju. Ta će transformacija omogućiti aktualizaciju inovacijskoga, razvojnog potencijala škola, o kojemu u velikoj mjeri ovisi unapređivanje kvalitete odgoja i obrazovanja.

Kvaliteta je rezultat promišljenog, a ne stihijskog djelovanja pa je potrebno prema unaprijed utvrđenim/dogovorenim standardima (kriterijima, indikatorima) stalno analizirati postojeću praksu, uočavati i isticati dobre primjere i posebice, „kritične točke" te usmjeravati djelovanje pojedinca/ustanove prema unapređivanju „postojećega najboljeg" i otklanjanju utvrđenih nedostataka.

Kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u vrtiću dinamičan je, ovisan o nizu čimbenika (veličina, uvjeti, lokacija, vizija, ljudski potencijali, osnivač, ustroj itd.) i specifičan za svaku ustanovu pa je iznimno značajna unutarnja procjena kvalitete ustanove u skladu s važećim parametrima, pa je zato važno razlikovati vanjsko vrednovanje programa od samovrednovanja predškolske ustanove.

Samovrednovanje Vrtića

Kako bismo mogli kontinuirano povećavati kvaliteta odgojno-obrazovnog rada, potrebno je utvrditi trenutačno stanje. Za utvrđivanje tog stanja, a kasnije za praćenje napretka u kvaliteti rada ustanove, koristimo se samovrednovanjem kao procesom sustavnoga i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada.

Preduvjet za samovrednovanje postojanje je jasne vizije ustanove koju su zajednički dogovorili svi čimbenici ustanove. Samovrednovanjem se stavljaju u odnos (uspoređuju) željeni i postignuti rezultati/ciljevi. Prema Priručniku za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, provedbom samovrednovanja nastoje se dobiti odgovori na tri ključna pitanja:

1. Koliko je dobra naša ustanova? (Koliko je uspješna, kvalitetna?)

Odgovor na pitanje koliko je dobra naša ustanova moguće je dobiti usporedbom postojećeg stanja i zacrtane vizije, odnosno usporedbom postavljenih i ostvarenih ciljeva. Valja uzeti u

obzir sva važna područja kvalitete te uključiti sve važne sudionike odgojno-obrazovnog procesa.

2. Kako to znamo? (Na temelju čega to zaključujemo? Kako to možemo argumentirati?)

Da bismo dobili odgovor na pitanje kako to znamo, koristimo se objektivnim mjerilima u procjeni trenutačnog stanja u ustanovi na različitim područjima, primjerice: brojem i vrstom programa za djecu i roditelje, materijalnim uvjetima, opremom, postignućima pojedinaca i ustanove, permanentnim stručnim usavršavanjem djelatnika, suradnjom s lokalnom zajednicom, zadovoljstvom ključnih sudionika i sl.

Uz postojeću dokumentaciju ustanove, koja je vrlo vrijedan izvor podataka, koristimo se i rezultatima upitnika za ravnatelje, odgojitelje, stručni tim, administrativno-tehničko i ostalo osoblje, Upravno vijeće ustanove i roditelje.

3. Što ćemo činiti da budemo bolji? (Koje su naša prioritetna područja unapređenja? Kako možemo unaprijediti kvalitetu predloženih područja? Koje kratkoročne, a koje dugoročne ciljeve želimo postići? Na koji način?).

Odgovarajući na pitanje što ćemo činiti da budemo bolji, ustanova na temelju svih prikupljenih podataka i rezultata definira koja su njezina jaka područja, a koja područja zahtijevaju poboljšanje. Nadalje, sukladno mogućnostima (materijalnim, ljudskim, vremenskim, organizacijskim resursima), ustanova određuje prioritetna područja unapređenja koja razrađuje u razvojnom planu ustanove. Za svako se prioritetno područje definiraju razvojni ciljevi koji se žele postići, metode koje će dovesti do ostvarenja cilja, potrebni resursi, odgovorne osobe te mjerljivi pokazatelji ostvarenja postavljenih ciljeva. Na taj način ustanova uz pomoć detaljnog plana djelovanja sustavno unapređuje kvalitetu pojedinih područja rada.

Načini praćenja programa

Vrednovanje cjelokupnog odgojno-obrazovnog rada vršit će se u skladu s postojećim pravilnicima i zakonima, i to kroz:

- refleksije i samorefleksije
- uvide u pedagošku dokumentaciju svake skupine
- uvide u pedagošku dokumentaciju za djecu s posebnim potrebama
- pedagošku dokumentaciju - ponuda materijala, aktivnosti i sadržaja ponuđenih djeci, njihovi interesi, suradnja s roditeljima
- različite etnografske zapise objedinjene i dovedene u međusobni odnos čineći tako pedagošku dokumentaciju (foto i video zapisi, radovi djece, posebne bilješke odgojitelja)
- fascikl/plakate dokumentiranja aktivnosti djece, projekata, zajedničkih događanja, suradnje s roditeljima, ovisno o sklonosti pojedinog odgojitelja

- liste praćenja
- neposredne uvide u rad po skupinama (materijalni i organizacijski uvjeti rada)
- anketne liste, upitnike za djecu, odgojitelje, roditelje
- praćenje neposrednog rada odgojitelja
- individualne konzultacije i rad u manjim grupama –povratne informacije i smjernice za poboljšanje svih segmenata stručnog rada odgojitelja, propitivanje vlastitih i tuđih stavova unutar demokratski nastrojene komunikacije, izražavanje nedoumica i problema
- Godišnje izvješće o radu na kraju pedagoške godine
- izvješća posebnih programa i Programa predškole
- održavanje Odgojiteljskih vijeća i Stručnih aktiva na kojima će se prezentirati teme za koje se procijeni da će poticajno djelovati na unapređenje prakse Vrtića
- diskusije i zapisnike s radnih dogovora
- diskusije i zapisnike s internih stručnih aktiva
- analize i zapisnike sa sastanaka stručnog tima
- prenošenje informacija s individualnih savjetodavnih sastanaka s roditeljima i s odgojiteljima
- protokole praćenja prilagodbe
- dosjee djece s teškoćama u razvoju
- individualne razvojne mape djece - individualna dokumentacija o djeci
- zapisnike roditeljskih sastanaka
- zapisnike s individualnih savjetodavnih sastanaka s roditeljima i članovima stručno - razvojne službe
- evidencije stručnog usavršavanja u Programu stručnog usavršavanja
- evidencije prisutnosti internim i eksternim oblicima stručnog usavršavanja
- zapisnike Odgojiteljskih vijeća, Internih stručnih aktiva, radnih dogovora
- potvrde o sudjelovanju na eksternim oblicima stručnog usavršavanja
- individualne zdravstvene kartone djeteta
- evidenciju pobola djece
- liste antropometrije za svaku grupu i evidenciju antropološkog mjerenja
- evidencije procijepljenosti
- evidencije o ozljedama
- evidencije o pregledu pri epidemiološkoj indikaciji
- sanitarne knjižice
- potvrde o polaganju higijenskog minimuma.

Tim za kvalitetu

Budući da je u postupku samovrednovanja važno odrediti tko će sve sudjelovati u tom procesu, osnivanje Tima za kvalitetu važan je korak za Vrtić. Tim za kvalitetu neformalna je organizacijska struktura unutar Vrtića čija je primarna zadaća osiguranje kvalitete rada ustanove, odnosno provedba samovrednovanja i praćenje napretka na ključnim područjima kvalitete. Cilj je njegova rada osigurati što kvalitetnije uvjete za život, druženje, igru i učenje djece, njihovih odgojitelja i ostalih zaposlenika te roditelja u institucijskom kontekstu.

Tim za kvalitetu čine predstavnici svih struktura unutar odgojno-obrazovne ustanove koje su zadužene za unapređenje kvalitete rada. Važno je da sve strukture budu podjednako zastupljene te da predstavnici odgovorno zastupaju interese, mišljenja i ideje svake pojedine strukture. Prema preporukama Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje, Tim za kvalitetu čine ravnatelj, dva predstavnika odgojitelja (jedan iz jasličke, a drugi iz vrtićke odgojne skupine), jedan predstavnik stručno-razvojne službe (pedagog), jedan predstavnik administrativno-tehničkoga i pomoćnog osoblja, jedan predstavnik roditelja jedan predstavnik lokalne zajednice.

Načini samovrednovanja programa

Nakon provedbe postupaka praćenja programa, Tim za kvalitetu analizira (KREDA analiza) postojeće stanje te utvrđuje prioritetna područja unaprjeđenja, razvojne ciljeve, metode i aktivnosti za ostvarivanje postavljenih ciljeva, potrebne resurse (financijske, organizacijske i ljudske), rokove ostvarivanja ciljeva te mjerljive pokazatelje uspjeha čijom kasnijom analizom započinje novi proces samovrednovanja.

Vanjsko vrednovanje

Prema Državnome pedagoškom standardu, radi osiguranja kvalitete predškolskog odgoja i naobrazbe (čl. 52.), predškolske ustanove i ustanove u kojima se provodi predškolski odgoj i naobrazba dužne su pratiti kvalitetu rada sukladno podzakonskim aktima; vanjsko vrednovanje provodi nadležno ministarstvo i osnivač. [9]

Vanjsko je vrednovanje ponajprije usmjereno na praćenje kvalitete obrazovnih postignuća, a manje na utvrđivanje kvalitete procesa koji je prethodio postignućima. Ono se provodi prema kriterijima koji su unaprijed poznati i međusobno usklađeni. Provode ga čimbenici izvan ustanova (Centar, instituti, udruge, Ministarstvo, domaći i međunarodni stručnjaci itd.).

Na temelju članka 15. stavka 9. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, br. 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23.) i članka 44. Privremenog Statuta Dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak, a na prijedlog ravnatelja Upravno vijeće Dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak, na sjednici održanoj dana 22. rujna 2023. godine, donijelo je Kurikulum Dječjeg vrtića Dugopoljski maslačak za razdoblje od 2023. do 2028. godine.

Dječji vrtić DUGOPOLJSKI MASLAČAK 3 Dugopolje

Predsjednica Upravnog vijeća:
Gorita Tadić, mag. oec.

Dječji vrtić DUGOPOLJSKI MASLAČAK 3 Dugopolje

Ravnateljica:
Andrijana Buzov

KLASA: 601-01/23-03/01

URBROJ: 2181-23-2-02/02-23-1

DUGOPOLJE, 22. rujna 2023. godine